

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมระบบทุนนิยมในยุคปัจจุบันได้ทำให้รูปแบบของการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพของสังคมเกษตรในยุคนั้นที่ใช้ชีวิตใกล้ชิดธรรมชาติ ได้รับอากาศที่ดี อาหารที่สด สะอาด ปราศจากสิ่งปลอมปน ได้ออกกำลังกายอยู่เป็นนิจ และได้อยู่ใกล้ชิดกับบุคคลในครอบครัว ซึ่งทำให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไปมีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ มากขึ้น คนจากภาคเกษตรกรรมหลั่งไหลเข้าสู่เมืองเพื่อหารายได้ ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากสังคมเกษตรเป็นอย่างมาก เพราะสังคมเมืองมีการแข่งขันกันตลอดเวลา ทำให้การใช้ชีวิตมีแต่ความรีบเร่ง รีบด่วน จนขาดการดูแลตนเองที่ดีอย่างเพียงพอ ทั้งในด้านอาหาร การออกกำลังกาย การทำจิตใจให้สดชื่นผ่อนคลาย อีกทั้งยังต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยมลภาวะ จนเป็นต้นเหตุของความเจ็บป่วยด้วยโรคภัยต่าง ๆ หรือแม้แต่สังคมเกษตรในยุคปัจจุบัน เพราะการแพร่กระจายมาถึงของระบบทุนนิยม ทำให้มีการใช้สารเคมีต่าง ๆ เพื่อการเกษตรเป็นจำนวนมากในการเพิ่มจำนวนผลผลิต เป็นผลให้ระบบนิเวศน์ถูกทำลายและเกิดปัญหามลภาวะที่ร้ายแรงจากสารเคมีเหล่านั้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลให้เกิดความเครียด ความเหนื่อย ความไร้สุขภาวะอันเป็นต้นเหตุที่นำมาสู่ความเจ็บป่วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ของคนทั้งในสังคมเมืองและสังคมเกษตรทั้งสิ้น ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาใหญ่ที่มีความสำคัญที่ส่งผลกระทบในระดับประเทศที่สำคัญปัญหาหนึ่ง เพราะสุขภาพของคนหมายถึงสุขภาพของประเทศด้วยเช่นกัน (สถาบันส่งเสริมสุขภาพไทยและสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 2541, น. 10)

จากปัญหาดังกล่าว รัฐบาลในฐานะที่เป็นผู้ปกครองประเทศ จึงมีอาจเพิกเฉยกับปัญหาดังกล่าวได้ ทำให้เกิดแนวทางในการดูแลสุขภาพของประชาชนอย่างเป็นระบบในการสร้างเสริมสุขภาพที่ดีโดยเริ่มปรากฏเป็นรูปเป็นร่างในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) เป็นต้นมา ได้เริ่มมีหน่วยงานด้านส่งเสริมสุขภาพเกิดขึ้น แต่ขอบเขตการทำงานยังจำกัดเฉพาะในวงราชการเท่านั้น จนกระทั่งแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้มีการปรับเปลี่ยนจากนโยบายเชิงรับให้เป็นเชิงรุกมากยิ่งขึ้น ด้วยการเปลี่ยนแนวคิดจากการซ่อมแซมสุขภาพมาเป็นการป้องกันสร้างเสริมสุขภาพที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับ

สังคมไทย เพื่อให้คนไทยสามารถพึ่งพาตนเอง สามารถดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้ อันเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุของความเจ็บป่วยและเป็นวิธีการลดจำนวนผู้ที่ต้องซ่อมแซมสุขภาพในสถานพยาบาลต่าง ๆ ที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี จนทำให้ประเทศต้องสูญเสียงบประมาณเป็นจำนวนมาก (สถาบันส่งเสริมสุขภาพไทยและสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 2541, น. 3-11)

นอกจากรัฐบาลจะให้ความสำคัญกับปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนมากขึ้นแล้วยังมีผลให้วงการอื่น ๆ ในสังคมเกิดการตื่นตัวในการดูแลสุขภาพของประชาชน เพื่อสนองรับนโยบายของรัฐบาล ในขณะเดียวกัน วงการสื่อสารมวลชนได้มีการตอบรับกระแส “รักสุขภาพ” โดยมีการทำหน้าที่สอดส่องดูแล (Surveillance) ให้ความรู้ ข่าวสาร และระแวดระวังภัยที่จะเกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในทุก ๆ ด้าน รวมถึงการให้ข้อมูลด้านสุขภาพอันเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งปัจจุบันต่างเป็นที่ยอมรับว่าการสื่อสารมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก เนื่องจากการสื่อสารเป็นกระบวนการหนึ่งที่เกิดขึ้นตลอดเวลาในการดำเนินชีวิต และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้กลายเป็นสิ่งจำเป็นในสังคมที่มีการแข่งขันสูง เพื่อประกอบการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างถูกต้องในชีวิตประจำวัน ทำให้ในวันหนึ่ง ๆ มีการบริโภคข่าวสารเป็นจำนวนมาก อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีมากขึ้น ทำให้การสื่อสารสามารถแพร่กระจายได้เป็นวงกว้าง สามารถลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ได้เป็นอย่างดี การสื่อสารเป็นอีกช่องทางที่สำคัญและมีประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมช่วยในการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการดูแลสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะการสื่อสารผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ แม้ว่าจะเป็นสื่อดั้งเดิมที่คนส่วนใหญ่มีความคุ้นเคย แต่ยังคงเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมอยู่เสมอ เนื่องจากเป็นสื่อที่ง่ายต่อการเข้าถึง และคุณสมบัติของสื่อโทรทัศน์ที่ประกอบด้วยภาพและเสียงก็มีอานุภาพในการดึงดูดให้ผู้ชมติดตามอย่างใกล้ชิดและทำให้เกิดอารมณ์ร่วมไปกับสิ่งเหล่านั้น ทำให้สื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีศักยภาพสูงในการสร้างผลกระทบต่อการรับรู้ (ประมะสตะเวทิน, 2546, น. 95) จึงเป็นเครื่องมือที่มีความเหมาะสมในการให้ความรู้และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่ประชาชน รวมถึงข้อมูลด้านสุขภาพ ปัจจุบันจึงพบว่ามีรายการสุขภาพในรูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากที่ออกอากาศในสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ

จากการศึกษาการออกอากาศของรายการสุขภาพของสถานีโทรทัศน์แบบไม่ต้องชำระค่าบริการ (Free TV) ช่องต่าง ๆ ในเดือนมกราคม 2552 พบว่ามีจำนวนรายการสุขภาพทั้งหมด 17 รายการ หรือประมาณ 2.94% จากรายการทั้งหมด ประเด็นในการนำเสนอในรายการต่าง ๆ ได้แก่ เพศศึกษา การดูแลและป้องกันสุขภาพ การรักษาโรคภัยไข้เจ็บด้วยวิธีต่าง ๆ การส่งเสริมสุขภาพและการสาธิตการทำอาหารเพื่อสุขภาพ รูปแบบการนำเสนอรายการเป็นแบบวาไรตี้โชว์ ทอล์คโชว์ สนทนา โดยบุคลากรทางสาธารณสุข เช่น แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ พยาบาล เภสัชกร ตลอดจน

ผู้มีชื่อเสียงและบุคคลในวงการบันเทิง ระยะเวลาในการนำเสนอรายการประมาณ 5-30 นาที กลุ่มเป้าหมายได้แก่ กลุ่มทั่วไป และกลุ่มผู้รักสุขภาพ จึงอาจยังไม่ตอบสนองกลุ่มเป้าหมายกลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้ป่วย กลุ่มผู้ชรา อีกทั้งจำนวนรายการสุขภาพยังมีจำนวนน้อย และมีรูปแบบของรายการเพียงไม่กี่รูปแบบ ประกอบกับรายการสุขภาพมักถูกนำเสนอในลักษณะเป็นวิชาการทำให้ขาดความสนุกสนาน น่าติดตาม และไม่จูงใจให้ประชาชนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักรับชมรายการสุขภาพมากนัก สิ่งเหล่านี้ นับว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพซึ่งมีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ยังไม่สามารถแพร่กระจายสู่ประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย (Thai Public Broadcasting Service: ThaiPBS) ในฐานะสถานีโทรทัศน์ในกำกับของรัฐ ได้ดำเนินการผลิตรายการเพื่อสนองนโยบายของรัฐด้านสุขภาพ โดยได้ผลิตรายการที่สร้างสรรค์ มุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณชนโดยได้ผลิตและนำเสนอรายการสุขภาพ จำนวน 5 รายการ หรือประมาณ 5.98% ของรายการที่ออกอากาศทั้งหมดของสถานี รายการสุขภาพดังกล่าว ได้แก่

1. รายการคนสู้โรค ผลิตโดยฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย ออกอากาศทุกวันจันทร์ ถึงศุกร์ หลังข่าวภาคเช้า เป็นรายการข่าว ซึ่งนำเสนอข้อมูลด้านสุขภาพ เกี่ยวกับตัวอย่างบุคคลที่ดำเนินชีวิตด้วยความเจ็บป่วยจากโรคภัยต่าง ๆ อย่างไม่ย่อท้อต่อความเจ็บป่วยและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พร้อมทั้งนำเสนอสาเหตุ อาการ และวิธีในการรักษาเยียวยาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ในสาขาต่าง ๆ

2. รายการสถานีอนามัย ผลิตโดย มูลนิธิ พันธกิจพระพร (ไทย) (CBN: Christian Broadcasting Network) ออกอากาศทุกวันพุธ เวลา 05.00 น. เป็นรายการวาไรตี้โชว์ ซึ่งนำเสนอสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพกาย ใจ และยังรวมถึงสุขภาพจิตวิญญาณที่มนุษย์ต้องใช้ความหวังในการดำเนินชีวิต ไม่ใช่เพียงแค่การดูแลสุขภาพกายเพียงอย่างเดียว

3. รายการขบวนการไร้พุง ผลิตโดย บริษัท ซูเปอร์จีว ออกอากาศทุกวันพฤหัสบดี-ศุกร์ เวลา 17.00 น. เป็นรายการเรียลลิตี้โชว์ของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นโรคอ้วน เพื่อให้เกิดการตื่นตัวเกี่ยวกับภาวะโรคอ้วนในเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาสำคัญอีกปัญหาหนึ่ง พบว่าเด็กไทยจำนวนมากถึงร้อยละ 20 ของเด็กและเยาวชนไทยทั้งหมด 15 ล้านคน หรือประมาณ 3 ล้านคน (สุริยเดว ทรีปาตี, 2552) อยู่ในภาวะอ้วน จึงเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งของสังคมไทย

4. รายการชีวิตที่ออกแบบได้ ผลิตโดยบริษัท ทำดี มีเดีย ออกอากาศทุกวันศุกร์ เวลา 15.30 น. เป็นรายการสารคดี ที่ให้ความรู้และการเสนอแนะวิธีการดำเนินชีวิตที่มีความสุข ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและปัญญา ในภาวะที่สังคมมีความวุ่นวายและเกิดการเปลี่ยนแปลง

อย่างรวดเร็วตลอดเวลา การนำความรู้จากงานวิจัยในระบบสุขภาพ ตลอดจนสถิติข้อมูลด้านปัญหาสุขภาพด้านต่าง ๆ สามารถนำมาใช้ในการออกแบบเครื่องอำนวยความสะดวกหรือวิธีการรักษาวิธีใหม่ ๆ เพื่อช่วยเยียวยา รักษาความไม่สมบูรณ์ของร่างกายที่เกิดจากความผิดปกติและความเจ็บป่วยต่าง ๆ ได้

5. รายการพจนมัตติยาผลิตโดยบริษัท สมาร์ท ครีเอชั่น อินเตอร์ มีเดีย ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลา 18.00 น. ในรูปแบบรายการสารประโยชน์ นำเสนอการให้ความรู้ด้านภัยจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ สาเหตุ อาการ วิธีการรักษา ตลอดจนผลกระทบต่าง ๆ จากความเจ็บป่วยโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ มักมาเยือนโดยที่ไม่รู้ตัวได้ตลอดเวลา หากขาดการป้องกัน ดูแลรักษาสุขภาพที่ถูกต้อง เหมาะสม และมีความต่อเนื่อง

การนำเสนอรายการสุขภาพของสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย ทำให้เกิดการสื่อสารสุขภาพแนวใหม่ ที่มีทั้งความน่าสนใจและความหลากหลายในการนำเสนอทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหา วิธีการนำเสนอ และการให้ข้อมูลข่าวสารความรู้กับกลุ่มเป้าหมายกลุ่มต่าง ๆ อย่างทั่วถึงไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชน ผู้ป่วย คนชรา ตลอดจนประชาชนทั่วไป รวมทั้งการจัดช่วงเวลาในการออกอากาศและปริมาณของรายการสุขภาพที่นำเสนอทั้งหมด มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาการนำเสนอรายการสุขภาพต่าง ๆ ของสถานีโทรทัศน์ทีวีไทยว่า เพื่อให้เกิดรายการสุขภาพที่สามารถตอบสนอง ความต้องการของสาธารณะได้อย่างเท่าเทียมกันนั้น ผู้บริหารสถานีฯ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อการนำเสนอรายการสุขภาพมีนโยบายและแนวความคิดอย่างไร ตลอดจนผู้ผลิตรายการต่าง ๆ ในฐานะที่เป็นผู้สานต่อนโยบายและแนวคิดต่าง ๆ ของสถานีฯ ได้นำมาใช้ในการผลิตรายการสุขภาพเพื่อนำเสนอต่อสาธารณชนอย่างไร ปัจจัยใดที่มีผลต่อการผลิตรายการโทรทัศน์ อีกทั้งในการผลิตรายการผู้ผลิตพบปัญหา อุปสรรค และมีวิธีการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นอย่างไร เพื่อให้เกิดรายการสุขภาพแนวใหม่ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานีฯ เป็นสำคัญ ทำให้เกิดแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้เกิดการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับการปฏิบัติงานสามารถพัฒนาต่อยอดให้เป็นรายการเพื่อสุขภาพที่ประชาชนให้ความสนใจอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นได้ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้ผู้ผลิตรายการที่ต้องการผลิตรายการเพื่อสุขภาพได้นำข้อมูลจากการวิจัยไปศึกษา เพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตรายการสุขภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้ชมได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิดในการนำเสนอรายการโทรทัศน์เพื่อสุขภาพที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตรายการสุขภาพที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการผลิตรายการสุขภาพที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะรายการโทรทัศน์เพื่อสุขภาพทั้งหมดที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย ได้แก่ รายการคนสู้โรค จำนวน 12 ตอน รายการสถานีอนามัย จำนวน 4 ตอน รายการขบวนการไร้พุงจำนวน 6 ตอน รายการชีวิตที่ออกแบบได้จำนวน 5 ตอน และรายการเพศฆาตเงียบ จำนวน 5 ตอน รวมทั้งหมด 32 ตอน ซึ่งออกอากาศในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2552

นิยามศัพท์

การสื่อสารสุขภาพ หมายถึง วิธีการใช้กลยุทธ์และเทคนิคต่าง ๆ ของการสื่อสารผ่านรายการต่าง ๆ ของสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความเป็นในการดูแลสุขภาพของตนเอง เพื่อให้เกิดการสร้างเสริมสุขภาพที่ถูกต้อง ยั่งยืน และเกิดประโยชน์ต่อตนเองในฐานะที่เป็นประชากรของประเทศที่มีคุณภาพ โดยการนำเสนออันมีจุดมุ่งหมายเพื่อเกิดสุขภาพที่ดีทั้งกาย ใจ และจิตวิญญาณ เพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ ในรูปแบบที่มีความหลากหลายออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย จำนวน 5 รายการ ได้แก่ รายการคนสู้โรค รายการขบวนการไร้พุง รายการชีวิตที่ออกแบบได้ รายการสถานีอนามัย และรายการเพศฆาตเงียบ

การซ่อมแซมสุขภาพ หมายถึง การรักษาความเจ็บป่วยจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ที่พึงพาอาศัยการรักษาจากสถานพยาบาลด้วยบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อแก้ไขปัญหของสุขภาพจากการเจ็บป่วยด้วยโรคต่าง ๆ การซ่อมแซมสุขภาพนั้น อาจเกิดจากพฤติกรรมที่ดูแล

สุขภาพไม่เหมาะสมเพราะขาดความรู้ ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องและเพียงพอ

การส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง กระบวนการสนับสนุนให้ประชาชนสามารถดูแลสุขภาพและรักษาสุขภาพได้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่หรือกระตุ้นเตือนให้ผู้ที่อยู่รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน หรือสังคม ให้มีสุขภาพที่ดีขึ้น เช่น การส่งเสริมการออกกำลังกาย การรณรงค์ให้รับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์ การรวมพลังต่อต้านสารเสพติด เป็นต้น

การสร้างเสริมสุขภาพ หมายถึง การแก้ไขปัญหาสุขภาพที่ต้นเหตุของความเจ็บป่วยต่าง ๆ ด้วยตนเอง อย่างมีความรู้ ความเข้าใจในด้านสุขภาพที่ถูกต้อง มีความต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการดูแลสุขภาพที่ยั่งยืน ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยพึ่งพาการรักษาในสถานพยาบาลต่าง ๆ เท่าที่จำเป็นหรือน้อยที่สุด

สุขภาวะที่ดี หมายถึง การมีสุขภาพที่ดีที่สุด ปราศจากความเจ็บป่วย พิกุล ซึ่งเป็น การดูแลสุขภาพแบบองค์รวม ที่ทำให้เกิดความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตวิญญาณ และปัญญา โดยสุขภาวะที่ดีประกอบด้วยสุขภาพกายที่ดี คือ การมีร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์ สามารถดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและเต็มกำลังความสามารถ สุขภาพใจที่ดี คือ การมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถควบคุมอารมณ์ และการกระทำต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ สุขภาพจิตวิญญาณที่ดี หมายถึง การมีกำลังใจที่เข้มแข็ง ก่อให้เกิดความหวังและความรู้สึกที่ดีต่อการดำเนินชีวิต สุขภาวะทั้ง 4 ด้าน มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอันเป็นหนทางนำไปสู่สังคมที่เป็นสุข ประชาชนสามารถสร้างสุขภาวะที่ดีโดยเริ่มต้นจากตนเอง ด้วยการนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

แนวคิดในการนำเสนอรายการโทรทัศน์ หมายถึง การให้แนวทางในการผลิตรายการสุขภาพ เพื่อให้ผู้ผลิตสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารสุขภาพของรายการสุขภาพแนวใหม่ที่มีความน่าสนใจและสามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลข่าวสารของสาธารณชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งประชาชนสามารถนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพได้ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี และเกิดประโยชน์สูงสุดในการสร้างเสริมสุขภาพของสาธารณชนตามนโยบายของสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิต หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการผลิตรายการที่ผู้ผลิตจะต้องคำนึงถึงในกระบวนการผลิตรายการตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งผลิตสำเร็จ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีผลต่อการนำเสนอรายการสุขภาพ เพื่อให้ได้รายการสุขภาพที่สามารถสื่อสารข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างน่าสนใจ และมีความเหมาะสม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำแนวคิดในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับการสื่อสารเพื่อสุขภาพที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย ได้แก่ รายการคนสู้โรค รายการสถานีอนามัย รายการขบวนการไร้พุง รายการชีวิตที่ออกแบบได้ และรายการเพศสมมาตรจีบ มาใช้เป็นข้อมูลเชิงวิชาการในผลิตรายการสุขภาพ
2. เพื่อนำปัจจัยที่มีผลต่อการนำเสนอรายการสุขภาพต่าง ๆ ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการผลิตรายการสุขภาพต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายในการสร้างเสริมสุขภาพของรัฐบาล
3. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ในการผลิตรายการสุขภาพ เพื่อนำไปเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการผลิตรายการสุขภาพผ่านสื่ออื่น ๆ
4. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจศึกษาการผลิตรายการสุขภาพผ่านสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ